ЗМІСТ

Вступ до міжнародного права за Ейкхерстом

Подивитись анотацію та купити на **jurkniga.ua**

Анотація

Уперше виданий в 1970 році, "Сучасний вступ до міжнародного права" швидко визначився як такий, що користується найширше, та вдалий підручний в галузі. Він охоплює різноманіття тем - від дипломатичного імунітету до прав людини, від визнання урядів до військових злочинів.

Це нове видання нині цілком перероблено і доповнено з метою відбитку багатьох нових змін і містить додаткові глави про права людини, відповідальність держав, довкілля та економіку.

На українську мову перекладено вперше.

Розраховано на викладачів, студентів юридичних вищих навчальних закладів, фахывцыв з мыжнародного права.

Зміст

Передмова 15
Скорочення 19

1. Загальні положення 27

Проблема визначення міжнародного права 27
Загальне і регіональне міжнародне право 28
Характеристики міжнародного права 29
Міжнародне право як «право» 32
Сфера застосування міжнародного права 35

2. Історія та теорія 37

Формування європейського міжнародного права 39
Особливості європейського міжнародного права в практиці країн після 1648 року 39
Колонізація та відносини з неєвропейськими країнами 41
Західна півкуля 43
Теорія: натуралісти та позитивісти 44
Теорія суверенітету 46
Правові результати періоду до Першої світової війни 48
Необмежене право на застосування сили 49
Мирне врегулювання спорів 50
Заборона работоргівлі 51
Гуманізація законів та звичаїв війни 52
Перші форми міжнародних організацій 52
Гаазькі мирні конференції 1899 і 1907 років 53
Вододіл після Першої світової війни 54
Ліга Націй 55
Спроба обмежити застосування сили 55
Інші функції Ліги 56
Постійна палата міжнародного правосуддя 56
Невдача системи Ліги 57
Розвиток після Другої світової війни 58
Заборона застосування сили і колективна безпека в Статуті Організації Об'єднаних Націй 58
Деколонізація і зміна в складі міжнародного співтовариства 60
Ставлення до міжнародного права з боку країн третього світу 61
Загальність і виклик єдності міжнародного права 63
Нові розробки в теорії 66

3. Джерела міжнародного права 69

Договори 71
Правоутворювальні договори та «договори-контракти» 72
Сторони міжнародних договорів та «інтернаціоналізованих контрактів» 73
Звичай 74
Де шукати докази звичаєвого права 75
Проблема повторення 77
Слова і справи держав 80
Психологічний елемент у формуванні звичаєвого права *(opinio juris)* 81
«Миттєве» звичаєве право 83
Універсальність і теорія консенсусу 84
Загальні принципи права 86
Рішення судів 90
Правознавці 91
Інші можливі джерела міжнародного права 92
Акти міжнародних організацій 92
«М'яке» право 94
Справедливість 95
Ієрархія джерел 97
Jus cogens 98
Зобов'язання *erga omnes* та «міжнародні злочини» 100
Кодифікація міжнародного права 103

4. Міжнародне право і внутрішньодержавне право 105

Дуалістична та моністична теорії 105
Ставлення міжнародного права до внутрішньодержавного права 106
Ставлення внутрішньодержавних правових систем до міжнародного права 107
Договори 108
Звичаї і загальні принципи 113
Висновки 116
Публічне та приватне міжнародне право 116

5. Держави та уряди 120

Держави 120
Визначена територія 120
Населення 122
Ефективний контроль з боку уряду 123
Можливість вступати у відносини з іншими державами 126
Самовизначення та визнання як додаткові критерії 127
Федеративні держави 127
Уряди 128
Визнання держав та урядів у міжнародному праві 129
Визнання держав 130
Правові наслідки визнання у міжнародному праві 130
Правові наслідки у внутрішньодержавному праві 134
Визнання урядів 134
Визнання *de jure* та *de facto* 136

6. Міжнародні організації, фізичні особи, компанії та групи 140

Міжнародні організації 141
Неурядові організації (НУО) 147
Фізичні особи та компанії 151
Повстанці та національно-визвольні рухи 157
Етнічні меншини та корінні народи 158
Меншини 158
Корінні народи 160

7. Юрисдикція 163

Форми юрисдикції 163
Кримінальна юрисдикція національних судів 164
Принцип територіальності 165
Принцип громадянства 165
Захисний принцип 167
Принцип універсалізму 167
Універсальна юрисдикція національних судів над злочинами проти прав людини 169
«Іван Грізний» — процес над Джоном Дем'янюком 171
Колізія юрисдикцій 172
Видача 174

8. Імунітет від юрисдикції 176

Імунітет суверена (або держави) 176
Доктрина дії держави 181
Дипломатичний імунітет 183
Імунітет від юрисдикції судів 185
Інші привілеї та імунітети 186
Консульський імунітет 188
Імунітети міжнародних організацій 188
Відмова від імунітету 189

9. Міжнародні договори 192

Укладання міжнародних договорів і набування ними чинності 193
Прийняття тексту договору 194
Згода на обов'язковість договору 194
Набуття чинності 197
Застереження 198
Реєстрація 199
Застосування договорів 200
Територіальна сфера дії договорів 200
Договори та треті держави 200
Застосування подальших договорів з того самого предмету 201
Недійсні договори 201
Норми внутрішньодержавного права стосовно компетенції укладати договори 201
Договори, що укладаються особами, які не є уповноваженими представляти державу 202
Спеціальні обмеження правомочності на висловлювання згоди держави 203

Примушення представника держави ... 203
Примушення держави через погрозу силою або її застосування ... 203
Інші підстави недійсності ... 204
Наслідки недійсності ... 204
Припинення договорів ... 205
Припинення у відповідності до положень договору ... 206
Припинення за згоди учасників ... 206
Домислюване право денонсації або виходу ... 206
Припинення договору або призупинення його дії внаслідок його порушення (припинення через порушення) ... 207
Подальша неможливість виконання ... 208
Докорінна зміна обставин ... 209
Поява нової імперативної норми *(jus cogens)* ... 210
Початок війни ... 210
Наслідки припинення або призупинення ... 211

10. Набуття території ... 212

Шляхи набування території ... 212
Поступлення ... 213
Зайняття ... 214
Право набувної давності ... 216
Дії природи ... 217
Визнання у судовому порядку ... 217
Завоювання ... 218
Мовчазна згода, визнання і позбавлення права заперечення ... 221
Інтертемпоральне право ... 223
Юридичні та політичні аргументи ... 225
Менші права на територію ... 226
Сервітути ... 227

11. Правові наслідки змін суверенітету над територією (правонаступництво держав) ... 230

Договори ... 231
Договори, що стосуються прав на територію ... 231
Інші типи договорів ... 233
Принцип «переміщення кордонів договорів» ... 233
Деколонізація та нові держави ... 234
Нещодавня практика ... 236
Відокремлення ... 236
Балтійські держави ... 236
Розчленування ... 236
Радянський Союз ... 236
Югославія ... 238
Чехословаччина ... 238
Об'єднання ... 239
Німеччина ... 239
Ємен ... 240
Міжнародні позови ... 240
Громадянство ... 241
Суспільне майно ... 241
Приватне майно ... 242
Права за договорами ... 243

12. Міжнародне морське право 245

Внутрішні води 248
Територіальне море 250
Право мирного проходу 250
Права прибережної держави над територіальним морем 251
Ширина територіального моря 252
Лінія, від якої вимірюється територіальне море 255
Прилегла зона 257
Виключні риболовецькі зони і виключні економічні зони 258
Відкрите море 260
Акти втручання у відкритому морі 262
Юрисдикція національних судів над злочинами, скоєними у відкритому морі 266
Континентальний шельф 267
Глибоке морське (океанське) дно 270
Морські кордони 272

13. Повітряний і космічний простір 276

Повітряний простір 276
Космічний простір 281
Принцип «спільної спадщини людства» 290

14. Права людини 292

Концепція прав людини 293
Права людини на світовому рівні 295
Статут Організації Об'єднаних Націй 295
Загальна Декларація прав людини 296
Органи Організації Об'єднаних Націй, які діють у галузі прав людини 298
Пакти 1966 року 300
Інші документи про права людини на світовому рівні 301
Права людини на регіональному рівні 303
Європейська конвенція про захист прав людини і основних свобод 303
Інші регіональні документи 306
Права людини як справа міжнародного характеру 307

15. Міжнародне економічне право 310

Бреттон-Вудська система і міжнародні економічні організації 312
Міжнародний валютний фонд (МВФ) 316
Світовий банк 317
ГАТТ 319
Нова Всесвітня торгова організація 322
Товарні угоди 323
Угода про послуги (ГАТС) 323
Угода про права на інтелектуальну власність (ТРІПС) 324
Організаційні аспекти 325
Країни, що розвиваються, та вимога про Новий міжнародний економічний порядок 325

Примусове відчуження і правила щодо відшкодування ... 328
Замасковане відчуження ... 332
Відчуження прав за договором ... 332
Право на розвиток ... 333

16. Навколишнє середовище ... 335

Обсяг і характер міжнародного права навколишнього середовища ... 336
Звичаєве право та загальні принципи ... 342
Конференція Організації Об'єднаних Націй з питань навколишнього середовища та розвитку ... 344
Конвенція про зміну клімату ... 345
Конвенція про біорозмаїття ... 347
Ріо-де-Жанейрівська Декларація та «Порядок денний 21» ... 348
Висновки ... 349

17. Відповідальність держав ... 353

Робота Комісії міжнародного права ... 353
Відповідальність держав і поводження з іноземними громадянами ... 356
«Ставлення в провину» ... 358
Мінімальний міжнародний стандарт ... 361
Прелімінарні заперечення ... 364
Національність (громадянство) позовів ... 364
Вичерпання національних засобів правового захисту ... 370
Відмова ... 371
Безпідставна затримка і неналежна поведінка потерплого чужинця ... 372
Наслідки міжнародно-протиправної дії ... 372
Контрзаходи і врегулювання спорів ... 374

18. Мирне врегулювання спорів між державами ... 377

Дипломатичні способи врегулювання спорів ... 380
Переговори ... 380
Добрі послуги та посередництво ... 381
Встановлення фактів і розслідування ... 382
Примирення ... 384
Правові засоби врегулювання спорів ... 387
Розгляд у судовому порядку ... 387
Міжнародний суд ... 388
Склад ... 389
Юрисдикція ... 389
Судочинство ... 396
Камери *ad hoc* ... 397
Забезпечення виконання рішень ... 398
Консультативні висновки ... 399
Оцінка роботи Міжчародного суду ... 400
Арбітраж ... 405
МЦУІС ... 408
Трибунал з позовів між Іраном і Сполученими Штатами ... 409
Врегулювання спорів за Конвенцією про морське право ... 412
Висновки ... 414

19. Міжнародні війни, громадянські війни і право на самовизначення: *jus ad bellum* 421

Правомірні та неправомірні війни: перебіг до 1945 року 422
Заборона застосування сили у Статуті Організації Об'єднаних Націй 425
Самооборона 428
Превентивна самооборона 428
Самооборона та територіальні зазіхання 432
Самооборона проти нападу на морські та повітряні судна 433
Збройний захист громадян за кордоном 433
Збройні репресалії 434
Негайність і відповідність 435
Колективна самооборона 436
Громадянські війни 437
Правомірність громадянських воєн 438
Участь інших держав: допомога повстанцям 438
Участь інших держав: допомога існуючим органам влади 442
Теорія, за якою допомога існуючим органам влади є правомірною 442
Теорія, за якою допомога існуючим органам влади є неправомірною 443
Колективна самооборона проти підривних дій 445
Висновок 446
Самовизначення і застосування сили 447
Підмандатні, підопічні та несамоврядні території 449
Підмандатні території 449
Підопічні території 449
Південно-Західна Африка (Намібія) 449
Несамоврядні території 451
Подвійні стандарти? 455
Наслідки порушень права на самовизначення 456
Створення нових держав 456
Право на територію 457
Національно-визвольні війни 459
Нові проблеми 462
Ефективність сучасних норм права проти застосування сили 465

20. Засоби ведення війни і кримінальна відповідальність: *jus in bello* 467

Правомірні та неправомірні засоби ведення війни 468
Ядерна зброя 473
Право нейтралітету та призове право у морській війні 477
Репресалії 480
Правила, що регулюють ведення громадянських воєн 480
Переслідування за військові злочини 482
Міжнародний кримінальний трибунал по колишній Югославії 485
Юрисдикція Трибуналу 486
Робота Трибуналу 489
Трибунал по Руанді 492
До постійного міжнародного кримінального суду? 492
Можливий майбутній розвиток 493

21. Статут і органи Організації Об'єднаних Націй 497

Статут Організації Об'єднаних Націй і проблема його тлумачення 498
Буквальне тлумачення 499
Намір та *travaux preparatoires* 500
Практика 500
Територіальне верховенство і домислювані повноваження 501
Цілі Організації Об'єднаних Націй 502
Внутрішня компетенція 503
Членство 504
Представництво Китаю 506
Випадок Югославії 507
Органи Організації Об'єднаних Націй 508
Рада Безпеки 508
Генеральна Асамблея 513
Секретаріат 516
Економічна і Соціальна Рада та спеціалізовані установи 519

22. Організація Об'єднаних Націй і мир та безпека 522

Мирне вирішення спорів відповідно до Статуту Організації Об'єднаних Націй (розділ VI) 522
Колективна безпека та примусові дії (розділ VII) 525
Практика застосування розділу VII упродовж «холодної» війни 529
Збройні сили Організації Об'єднаних Націй у Кореї 531
Резолюція про об'єднання заради миру 532
Родезія та Південна Африка 533
Практика застосування розділу VII після закінчення «холодної» війни 536
Захват Іраком Кувейту 537
Курдська криза 541
Сомалі 546
Руанда 549
Гаїті 551
Югославія 553
Миротворницька діяльність ООН 562
«Стара» миротворницька діяльність під час «холодної» війни 562
Перші Надзвичайні збройні сили Організації Об'єднаних Націй на Близькому Сході (ЮНЕФ) 563
Збройні сили Організації Об'єднаних Націй у Конго 564
Справа про *витрати* 566
Збройні сили Організації Об'єднаних Націй для підтримки миру на Кіпрі 567
Нові збройні сили на Близькому Сході 569
Нові форми підтримки миру після «холодної» війни 570
Висновок 573

Перелік судових справ 579
Договори, декларації та інші документи 585

Книги, які можуть вас зацікавити

Господарське право. Підручник. 6-те видання

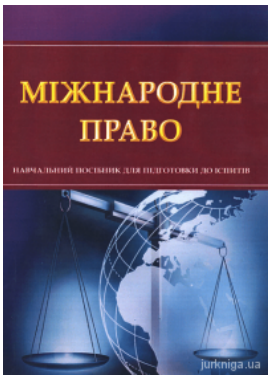

Міжнародне право. Навчальний посібник для підготовки до іспитів

Перейти до галузі права
Міжнародне право

ЮРКНИГА
від теорії до практики

Перейти на сайт →